

NARKOTYKI I KIEROWCA

Czy wiesz że narkotyki (tak jak i „dopalacze”) znacznie osłabiają reakcje kierowcy a prowadzenie pojazdu pod ich wpływem jest bardzo niebezpieczne? Powodują:

- **zniekształcenia wzrokowe** (zaburzenia ostrości widzenia, szybkości reakcji, oceny odległości i skali),
- **zniekształcenia słuchowe** (zaburzenia ostrości słyszenia, lokalizacji źródła dźwięku),
- **zaburzenia koncentracji uwagi**, koordynacji psychoruchowej (znaczne opóźnienie czasu reakcji),
- **niepożądane objawy fizyczne** (mdłości, zawroty głowy, skurcze i osłabienie mięśni, drżenie rąk, pocenie, przyspieszenie lub zwolnienie oddechu, kołatanie serca, uderzenia gorąca i zimna),
- **złudzenia wzrokowe/słuchowe i halucynacje.**

CO NA TO PRAWO?

W Polsce zabronione jest kierowanie pojazdem przez osoby będące w stanie nietrzeźwości, **w stanie po użyciu alkoholu** lub **środka działającego podobnie do alkoholu** (art. 45 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym).

Art. 87 k.w. - Osoba znajdująca się w stanie po użyciu alkoholu lub podobnie działającego środka prowadząca pojazd mechaniczny w ruchu lądowym, podlega karze aresztu lub grzywny. Karze aresztu do 14 dni albo grzywnie podlega także osoba, która znajdując się w stanie po użyciu alkoholu lub podobnie działającego środka, prowadzi na drodze publicznej, w strefie zamieszkania lub ruchu inny pojazd (np. rower).

Art. 178a k.k. - prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego jest przestępstwem i podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności oraz pozbawienia wolności do dwóch lat.

Policja ma możliwość poddania kierującego badaniu śliny na obecność środków działających podobnie do alkoholu. Obowiązkiem kierującego jest poddanie się takiemu badaniu (lub badaniu krwi/moczu) - można je także przeprowadzić mimo braku zgody kierującego pojazdem.

W takich sytuacjach Policja ma prawo do zatrzymania prawa jazdy i usunięcia pojazdu z miejsca zagrażającego bezpieczeństwu pozostałych uczestników ruchu drogowego na koszt właściciela (art. 129 ust. 2 i art. 130a ust. 2 pkt 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym).

DOPALACZE – NOWE ZAGROŻENIE?

„Dopalacze” to środki o działaniu psychoaktywnym – po ich zażyciu zmienia się nastrój i zachowanie człowieka. Wyglądem przypominają narkotyki – występują w postaci białego proszku, kapsułek, tabletek, suszu roślinnego/grzybów.

Jak działają?

Nie ma jednego wzorca reakcji na przyjętą substancję – wiele zależy od przyjętej dawki i cech psychofizycznych danej osoby (substancja tolerowana przez organizm jednego człowieka, dla innego może okazać się śmiertelną trucizną).

Objawy używania „dopalaczy” (w zależności od substancji): dezorientacja, przyływ energii, podwyższenie nastroju, rozdrażnienie, pobudzenie psychoruchowe, stany depresyjne, napady szału, halucynacje, utrata apetytu, bezsenność, wymioty, biegunka, przekrwienie gałek ocznych.

Czy są niebezpieczne?

Wiele wskazuje na to, że przyjmowanie „dopalaczy” wiąże się z ryzykiem zdrowotnym, w tym z uzależnieniem. W Polsce odnotowywane były przypadki powikłań zdrowotnych po zażyciu „dopalaczy”, które wymagały hospitalizacji. Diagnostyka i leczenie w takich przypadkach jest bardzo trudna, gdyż są to środki nieprzebadane chemicznie.

CO NA TO PRAWO?

Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej **obowiązuje zakaz wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych**. Kto nie stosuje się do w/w zakazu podlega karze pieniężnej w wysokości od 20 000 zł do 1 000 000 zł (art. 44b i art. 52a ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii).

W składzie dopalaczy mogą występować narkotyki.

Zgodnie z polskim prawem **posiadanie narkotyków (substancji psychotropowych i środków odurzających)** jest zagrożone karą pozbawienia wolności do lat 3 (art. 62 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii).

Jeżeli w wyniku użycia dopalaczy, **życie lub zdrowie człowieka zostanie zagrożone**, osoby, które udzieliły mu tego środka mogą odpowiadać za przestępstwo z art. 160 k.k.

Narkotyki i dopalacze - jak pomóc sobie i innym

www.bialystok.pl

NARKOTYKI I DZIECI

Może zdarzyć się tak, że pomimo Twoich starań dziecko sięgnie po narkotyki. Jak to sprawdzić?

Test oczny

Jeśli podejrzewasz, że dziecko jest pod wpływem narkotyków, obserwuj jego oczy i zrób prosty test. Zwróć uwagę na:

- zaczerwienienie spojówek/brzegów powiek, łzawienie,
- opadnięcia powieki,
- nadmierne rozszerzenie lub zwężenie źrenicy.

Reakcja źrenic na światło	Skieruj światło latarki kolejno na poszczególne oko dziecka. Jeśli reakcja źrenic na światło jest nienaturalnie powolna, coś jest nie tak.
Obserwacja oczopląsu	Poruszaj palcem przed oczami dziecka. Zatrzymaj palec nieruchomo na kilkanaście sekund. Jeśli zauważysz oczopląs gałek ocznych lub ich drgania podczas wpatrywania się w nieruchomy palec, może to być objaw zażywania narkotyku.
Obserwacja zbieżności oczu	Przesuwaj palec na odległości ok. 20 cm do czubka nosa i przytrzymaj go dotykając do nosa dziecka przez ok. 5 sek. Jeśli dziecko nie potrafi śledzić ruchu palca, może to być niepokojący sygnał.

CO NA TO PRAWO?

- **używanie** alkoholu (lub **innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia) przez nieletnich** może być przejawem demoralizacji (*art. 4§ 1u.p.n.*),
- **udzielanie środka odurzającego lub substancji psychotropowej małoletniemu** lub nakłanianie do użycia takiego środka lub substancji podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8 (*art. art. 58 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii*),
- **sprzedaż narkotyków dzieciom i młodzieży** zagrożona jest karą pozbawienia wolności na czas nie krótszy od 3 lat (*art. 59 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii*),

Łamanie prawa przez dzieci biorące narkotyki bywa także związane ze zdobywaniem pieniędzy (kradzieże, wynoszenie wartościowych rzeczy, prostytuowanie się, pobicia, handel narkotykami).

SYGNAŁY OSTRZEGAWCZE

Pojawienie się kilku z niżej wymienionych objawów może wskazywać na używanie przez dziecko środków psychoaktywnych.

Zmiany dotychczasowych zachowań i zwyczajów:

- stany nietrzeźwości,
- spadek zainteresowań ulubionymi zajęciami ,
- zaburzenia snu (zmiany w porach spania),
- wahania nastroju (drażliwość, płacliwość itp.),
- zmienna mowa (powolna, bełkotliwa, niewyraźna),
- trudności w koncentracji uwagi,
- chwiejny, powolny chód lub pobudzenie ruchowe,
- zastyganie w nienaturalnych pozycjach,
- spadek ocen w szkole,
- wagarowanie,
- zmiana dotychczasowych znajomych (poszukiwanie nowych grup w których obecne są narkotyki),
- rozluźnienie więzi z rodziną (izolowanie się od domowników),
- kłamstwa, kradzieże.

Zmiany w wyglądzie:

- częste przeziębienia, przewlekły katar,
- zmęczenie,
- wychudzenie lub nagły wzrost masy ciała,
- zmiany skórne np. ślady po ukłuciach, zadrapania, ślady po oparzeniach papierosami, przebarwienia palców,
- przekrwione lub „szkliste oczy”, źrenice zwężone, rozszerzone, nieruchome,
- słodkawa woń oddechu, włosów, ubrania; zapach alkoholu, nikotyny, kleju, chemikaliów.

Akcesoria:

- małe foliowe torebki z proszkiem, tabletkami, kryształkami lub suszem,
- kawałki opalonej folii aluminiowej,
- fifki, fajki, bibułki do papierosów,
- małe ziarenka,
- leki, ampułki, kolorowe pastylki z wytłoczonymi wzorkami,
- małe kolorowe znaczki,
- tuby, słoiki, foliowe torby z klejem,
- puszki po napojach.

CO MOŻESZ ZROBIĆ?

Jeżeli podejrzewasz, że dziecko jest pod wpływem narkotyku (a ono temu zaprzecza), **możesz posłużyć się testem do wykrywania narkotyków w moczu** (dostępny w aptece). Za jego pomocą można sprawdzić czy dziecko zażyło dany narkotyk.

Jeżeli jesteś zaniepokojony/a zachowaniem dziecka możesz skorzystać z pomocy medycznej (lekarz rodzinny, szpital na „ostrym dyżurze”, pogotowie).

Powiadom Policję lub Prokuraturę o przypadkach sprzedaży/udzielania narkotyków dzieciom i młodzieży.

Skorzystaj z pomocy specjalistów (adresy poniżej). Wspólnie z terapeutą i dzieckiem ustalacie reguły postępowania i konsekwentnie ich przestrzegaj.

PRZYDATNE ADRESY

Młodzieżowy Ośrodek Terapii i Readaptacji „ETAP” w Białymstoku

ul. Włókiennicza 7
tel. (85) 74 45 224

Punkt Konsultacyjny „MONAR” w Białymstoku

ul. Gen. Z. Berlinga 8
tel. (85) 651 65 64

Katolicki Ośrodek Wychowania i Terapii Uzależnień Metanoia w Czarnej Białostockiej

skr. poczt. nr 45
tel. (85) 710 32 41

Punkt Anonimowego i Bezpłatnego Testowania w Kierunku HIV w Białymstoku

ul. Św. Rocha 3
tel. (85) 742 63 61, 85 746 04 54

SPP ZOZ im. dr. Stanisława Deresza w Choroszcy (pododdział detoksykacyjny)

ul. Pl. dr. Z. Brodowicza 1
tel. (85) 719 10 91 wew. 251

Komenda Miejska Policji w Białymstoku

ul. Bema 4
tel. 997, 112
Zespół ds. nieletnich i patologii – tel. (85) 670-22-52

Prokuratura Rejonowa w Białymstoku

ul. A. Mickiewicza 103
tel. (85) 66 56 510